

C/2024/867

6.2.2024

Opinia Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego „Dalsze działania na rzecz pogłębienia jednolitego rynku dzięki cyfryzacji”

(opinia z inicjatywy własnej)

(C/2024/867)

Sprawozdawczynie: **Mira-Maria DANISMAN**

Decyzja Zgromadzenia Plenarnego	25.1.2023
Podstawa prawna	Art. 52 ust. 2 regulaminu wewnętrznego Opinia z inicjatywy własnej
Sekcja odpowiedzialna	Sekcja Jednolitego Rynku, Produkcji i Konsumpcji
Data przyjęcia przez sekcję	3.10.2023
Data przyjęcia na sesji plenarnej	25.10.2023
Sesja plenarna nr	582
Wynik głosowania (za/przeciw/wstrzymało się)	210/0/7

1. Wnioski i zalecenia

1.1. Europejski Komitet Ekonomiczno-Społeczny (EKES) uważa, że cyfryzacja odgrywa ważną rolę na jednolitym rynku, a w niniejszej opinii z inicjatywy własnej sugeruje, w jaki sposób mogłaby wnieść jeszcze większą wartość dodaną do funkcjonowania jednolitego rynku i przyczynić się do lepszego korzystania z gwarantowanych na nim swobód.

1.2. Transformacja cyfrowa w transporcie i logistyce jest kluczem do zwiększenia swobodnego przepływu towarów. Unaocznia to potrzebę odpowiedniego inwestowania w infrastrukturę transportową dostosowaną do przyszłych wyzwań. EKES wzywa także państwa członkowskie do zintensyfikowania działań, aby ułatwić korzystanie z elektronicznych dokumentów transportowych.

1.3. Jednym z przykładów tego, w jaki sposób informacje cyfrowe mogą przyczynić się do swobodnego przepływu towarów na jednolitym rynku, jest wprowadzenie cyfrowych paszportów produktów. W tym kontekście należy też zapewnić ochronę tajemnic przedsiębiorstwa i praw własności intelektualnej.

1.4. Handel elektroniczny oferuje przedsiębiorstwom znaczne możliwości dotarcia do klientów w innych państwach członkowskich, a konsumentom – większy wybór i łatwiejszy dostęp do towarów i usług. EKES wzywa do podjęcia działań w celu przezwyciężenia istniejących barier w e-handlu na jednolitym rynku, np. do egzekwowania unijnych przepisów dotyczących blokowania geograficznego.

1.5. Komitet sugeruje ponowne rozważenie wycofanego wniosku Komisji dotyczącego e-karty usług, którego celem było ułatwienie usługodawcom prowadzenia działalności na rynkach innych państw, ponieważ jest to praktyczny środek sprzyjający rozwojowi jednolitego rynku w sektorze usług.

1.6. EKES apeluje o wprowadzenie bezpiecznych i znormalizowanych systemów identyfikacji cyfrowej takich jak dowody tożsamości eID, aby zapewnić obywatelom, mieszkańcom i przedsiębiorstwom w UE bezpieczne środki identyfikacji cyfrowej, które mogą być wykorzystywane w różnych usługach i platformach internetowych na jednolitym rynku.

1.7. Komitet wzywa do opracowania i zwiększenia skali inicjatyw w dziedzinie cyfryzacji systemów zabezpieczenia społecznego i mobilności pracowników i zachęca do wprowadzenia takich inicjatyw jak europejski dowód zabezpieczenia społecznego.

1.8. Cyfryzacja odgrywa główną rolę w swobodnym przepływie kapitału na jednolitym rynku i w transgranicznym świadczeniu usług finansowych. Aby zachęcić do stosowania rozwiązań FinTech, Unia Europejska (UE) powinna dalej harmonizować przepisy dotyczące cyfrowych usług finansowych i zwiększyć finansowanie innowacji w zakresie rozwiązań cyfrowych.

1.9. EKES podkreśla znaczenie zapewnienia sprawnie funkcjonującego jednolitego rynku danych, ponieważ stanowi to warunek wstępny zwiększenia pozostałych czterech swobód dzięki transformacji cyfrowej. Ponadto sprawnie funkcjonujący jednolity rynek oraz skuteczne środki w zakresie cyberbezpieczeństwa i odpowiednia ochrona danych przyczyniają się do zwiększenia odporności, suwerenności i konkurencyjności UE w obliczu globalnej transformacji cyfrowej.

1.10. EKES zwraca uwagę, że duże znaczenie mają intensywne inwestycje w infrastrukturę cyfrową, badania naukowe i innowacje oraz rozwój umiejętności, ponieważ wszystkie te elementy są kluczowymi czynnikami sprzyjającymi cyfryzacji.

1.11. Komitet podkreśla, że transformacja cyfrowa musi przebiegać w sposób zrównoważony pod względem gospodarczym, społecznym i środowiskowym. Należy zwrócić należytą uwagę na zapobieganie jej szkodliwemu wpływowi na środowisko i na podziały cyfrowe w dostępie do infrastruktury i umiejętności.

1.12. EKES apeluje o zapewnienie wspierających ram regulacyjnych i o skuteczne egzekwowanie wspólnych przepisów UE przez państwa członkowskie. Ponadto zasadnicze znaczenie dla ułatwienia, przyspieszenia i obniżenia kosztów funkcjonowania obywateli i przedsiębiorstw na jednolitym rynku, na przykład w odniesieniu do zamówień publicznych, opodatkowania, rejestracji i innych obowiązków administracyjnych, ma cyfryzacja zarządzania publicznego (e-rządzenie).

2. Uwagi ogólne

2.1. Rola cyfryzacji w gospodarce i społeczeństwie rośnie przez cały 30-letni okres istnienia jednolitego rynku europejskiego. Technologie cyfrowe, takie jak urządzenia mobilne, narzędzia handlu elektronicznego i przetwarzanie w chmurze, zajęły centralne miejsce w codziennym życiu obywateli i przedsiębiorstw europejskich. Te technologie ułatwiają też korzystanie ze swobodnego przepływu towarów, usług, osób i kapitału, a z nich samych zrodziła się piąta swoboda jednolitego rynku: swobodny przepływ danych. Tym samym wspierają one konkurencyjną gospodarkę UE i sprzyjają wyższemu poziomowi życia.

2.2. UE odgrywa aktywną rolę w obszarze transformacji cyfrowej: opracowuje ramy regulacyjne i normy, inwestuje w infrastrukturę cyfrową i zapewnia możliwości rozwoju umiejętności cyfrowych i innowacji. Te inwestycje się opłacają, gdyż już teraz przynoszą poprawę łączności, innowacyjne produkty i usługi oraz przyczyniają się do przyspieszenia wzrostu gospodarczego. Jednolity rynek jest jednak daleki od ideału.

2.3. Biorąc pod uwagę oczywistą potrzebę dalszego rozwoju funkcjonowania i integracji jednolitego rynku, w niniejszej opinii z inicjatywy własnej przeanalizowano rolę cyfryzacji w zwiększaniu możliwości korzystania ze swobód jednolitego rynku, a także jej potencjał w tym zakresie. Odniesiono się w niej do wielu wcześniejszych opinii EKES-u dotyczących cyfryzacji i jednolitego rynku ⁽¹⁾.

3. Wzmocnienie jednolitego rynku dzięki cyfryzacji

3.1. Swobodny przepływ towarów

3.1.1. *Transformacja cyfrowa w transporcie i logistyce* ma zasadnicze znaczenie dla zwiększenia swobodnego przepływu towarów. Z jednej strony obejmuje to cyfryzację fizycznego systemu transportu, w tym pojazdów, infrastruktury i zarządzania ruchem. Z drugiej strony chodzi też o cyfryzację informacji dotyczących transportu towarowego, która usprawnia procesy i zmniejsza obciążenia administracyjne w handlu transgranicznym w UE. Państwa członkowskie powinny dołożyć starań w tej dziedzinie, aby ułatwić korzystanie z elektronicznych dokumentów transportowych.

3.1.2. Rozwój cyfrowy oznacza poprawę warunków do intermodalności i przyczynia się do zwiększenia wydajności, produktywności i bezpieczeństwa transportu towarowego i logistyki. W związku z tym konieczne są odpowiednie inwestycje zarówno w tradycyjną infrastrukturę, jak i w zaawansowaną infrastrukturę cyfrową, aby wspierać tworzenie infrastruktury transportowej dostosowanej do przyszłych wyzwań i zapewnić sprawny transgraniczny przepływ towarów zarówno w UE, jak i poza nią. Rozwój elektryfikacji i coraz powszechniejsze wykorzystanie wodoru w transporcie oznaczają ponadto, że infrastruktura cyfrowa, energetyczna i transportowa są ze sobą coraz bardziej powiązane.

3.1.3. Jednym z przykładów tego, w jaki sposób transformacja cyfrowa może jeszcze bardziej przyczynić się do swobodnego przepływu towarów na jednolitym rynku, jest wprowadzenie *cyfrowych paszportów produktów*, które umożliwiają konsumentom, przedsiębiorstwom i organom dostęp do szerokiego zakresu informacji cyfrowych na temat cech produktu, a tym samym zwiększają zaufanie do rynku ⁽²⁾. Istotne jest jednak wsparcie dla mikroprzedsiębiorstw oraz

⁽¹⁾ Dz.U. C 228 z 29.6.2023, s. 22; Dz.U. C 194 z 12.5.2022, s. 87; Dz.U. C 443 z 22.11.2022, s. 51; Dz.U. C 228 z 29.6.2023, s. 17; Dz.U. C 311 z 18.9.2020, s. 19.

⁽²⁾ Inicjatywa Komisji (COM(2022) 142 final) mająca na celu odnowienie wymogów dotyczących ekoprojektu.

małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP) w formie rozwoju ich umiejętności cyfrowych i wiedzy na temat wpływu na środowisko. Szczególną uwagę należy zwrócić na MŚP działające w łańcuchach dostaw. Ponadto przyjmując takie paszporty, trzeba zapewnić ochronę tajemnic handlowych i praw własności intelektualnej.

3.2. Swobodny przepływ usług

3.2.1. W ciągu ostatnich 30 lat odnotowano znaczny postęp, jeśli chodzi o swobodny przepływ usług na jednolitym rynku, choć wciąż występują pewne problemy w tym względzie. Do integracji unijnego rynku usług w dużym stopniu przyczyniła się europejska dyrektywa usługowa. Oprócz niej zastosowanie mają jednak także dodatkowe wymogi krajowe, na przykład dotyczące złożonych systemów licencjonowania, które utrudniają swobodny przepływ usług na jednolitym rynku UE. Zdaniem EKES-u transformacja cyfrowa może pomóc w rozwiązaniu niektórych z tych problemów, choćby dzięki ułatwieniu świadczenia e-usług.

3.2.2. Platformy cyfrowe umożliwiają przedsiębiorstwom świadczenie, a obywatelom nabywanie szerokiego zakresu usług na jednolitym rynku. Choć UE stara się wspierać europejską gospodarkę platform, ramy regulacyjne w tym obszarze należy właściwie wdrożyć, monitorować i poddawać regularnemu przeglądowi, tak aby dotrzymywały one kroku zmieniającemu się krajobrazowi cyfrowemu i nie tworzyły niepotrzebnych barier utrudniających wejście na rynek i innowacje.

3.2.3. Handel elektroniczny, który spowodował zmianę modeli biznesowych, oferuje przedsiębiorstwom znaczne możliwości łatwiejszego dotarcia do klientów w innych państwach członkowskich. Dzięki temu konsumenci dokonujący zakupów przez internet mają większy wybór i łatwiejszy dostęp do towarów i usług. Działania mające na celu przezwyciężenie istniejących barier w e-handlu mogą przyczynić się do poprawy funkcjonowania jednolitego rynku i mogą one polegać np. na egzekwowaniu unijnych przepisów dotyczących blokowania geograficznego⁽³⁾. Ważne jest również zadbanie o to, by przepisy dotyczące kanałów sprzedaży były neutralne pod względem technologicznym. Potrzebna jest też odpowiednia ochrona konsumentów ukierunkowana na zwalczanie wprowadzających w błąd i podstępnych praktyk w handlu elektronicznym.

3.2.4. Jedną z prób wyeliminowania niektórych przeszkód w swobodnym przepływie usług była propozycja Komisja dotycząca e-karty usług⁽⁴⁾, która miała ułatwić usługodawcom prowadzenie działalności na rynkach innych państw. Karta umożliwiłaby usługodawcom korzystanie z w pełni elektronicznej procedury na poziomie UE w celu dopełnienia formalności związanych ze świadczeniem usług w innym państwie członkowskim, co prowadziłoby do zmniejszenia obciążeń administracyjnych i zwiększenia pewności prawa dla usługodawców. EKES apeluje o ponowne rozważenie tej inicjatywy, ponieważ jest ona praktycznym przykładem tego, jak transformacja cyfrowa może jeszcze bardziej usprawnić swobodny przepływ usług na jednolitym rynku.

3.3. Swobodny przepływ osób

3.3.1. Jednym z najnowszych przykładów tego, jak transformacja cyfrowa może wspierać swobodny przepływ osób nawet w wyjątkowych sytuacjach, w tym podczas pandemii, jest stworzenie unijnego cyfrowego zaświadczenia COVID.

3.3.2. Niezbędnym środkiem ułatwiającym swobodny przepływ osób są bezpieczne znormalizowane systemy identyfikacji elektronicznej takie jak dowody tożsamości eID. Upraszczają one procesy weryfikacji w państwach członkowskich i zmniejszają potrzebę ręcznego sprawdzania i stosowania dokumentów w formie papierowej. Niedawny wniosek Komisji w odniesieniu do ustanowienia europejskich ram tożsamości cyfrowej⁽⁵⁾ jest pozytywnym krokiem naprzód zapewniającym obywatelom, mieszkańcom i przedsiębiorstwom w UE bezpieczne środki identyfikacji cyfrowej, które mogą być wykorzystywane w różnych usługach online i platformach internetowych na jednolitym rynku.

3.3.3. Dalsza transformacja cyfrowa w dziedzinie zabezpieczenia społecznego i mobilności pracowników może przynieść wartość dodaną z punktu widzenia jednolitego rynku i swobodnego przepływu osób. Należy zwiększyć skalę działań podejmowanych na szczeblu unijnym i krajowym w celu dalszego uproszczenia procedur, zmniejszenia przeszkód administracyjnych i przejścia na bardziej interoperacyjne, wzajemnie połączone i zautomatyzowane systemy zabezpieczenia społecznego⁽⁶⁾, które umożliwią szybsze i prawidłowe pobieranie składek i wypłacanie świadczeń. W tym względzie przygotowywane są obiecujące inicjatywy, które mogą zwiększyć mobilność pracowników.

⁽³⁾ Dz.U. C 34 z 2.2.2017, s. 93.

⁽⁴⁾ COM(2016) 824 final.

⁽⁵⁾ COM(2021) 281 final.

⁽⁶⁾ Zob. kluczowe wnioski z konferencji w sprawie cyfryzacji w obszarze koordynacji systemów zabezpieczeń społecznych (ESSPASS) i kart pracy, która odbyła się w marcu 2023 r.

3.3.4. *Europejski dowód zabezpieczenia społecznego (ESSPASS)* to nowa inicjatywa Komisji polegająca na stworzeniu narzędzia cyfrowego dla obywateli umożliwiającego potwierdzenie, że dana osoba jest objęta zabezpieczeniem społecznym i uprawniona do odpowiednich świadczeń, podczas pobytu w innym kraju UE. Inny interesujący projekt to *Europejska Usługa Monitorowania Uprawnień Emerytalnych* mająca na celu ustanowienie internetowego systemu informacji o świadczeniach emerytalnych osób w krajach UE ułatwiająca pracownikom znalezienie podmiotów świadczących usługi emerytalne.

3.3.5. Cyfrowe karty pracy mogą być narzędziem zapewniającym spełnienie przez pracodawcę danego pracownika lub samego pracownika wymogów socjalnych lub innych. Takie karty, jak np. europejska legitymacja zawodowa, ułatwiają mobilność pracowników w UE. Choć uważa się, że karty pracy należą głównie do kompetencji krajowych, UE może wnieść wkład w tworzenie wzajemnych powiązań między kartami, a także w dzielenie się najlepszymi praktykami w tej dziedzinie.

3.4. Swobodny przepływ kapitału

3.4.1. Transformacja cyfrowa odgrywa główną rolę w propagowaniu swobodnego przepływu kapitału na jednolitym rynku i może usprawnić transgraniczne świadczenie usług finansowych w UE, na przykład w segmencie detalicznych usług finansowych i ubezpieczeń. Cyfrowe przetwarzanie płatności ułatwia swobodny przepływ towarów i usług na jednolitym rynku, ponieważ przyspiesza realizację transakcji i wiąże się z niższymi kosztami dla konsumentów i przedsiębiorstw. Dzięki cyfryzacji przeliczanie walut staje się prostsze, a transakcje płatnicze są bezpieczne, co zwiększa ogólny poziom zaufania do handlu transgranicznego. Co więcej, platformy cyfrowe ukierunkowane na inwestycje, finansowanie społecznościami i handel ułatwiają swobodny przepływ kapitału.

3.4.2. Aby zachęcić do stosowania takich rozwiązań *FinTech*, UE powinna kontynuować harmonizację przepisów dotyczących cyfrowych usług finansowych, ponieważ zharmonizowane ramy regulacyjne ułatwiają prowadzenie działalności transgranicznej. UE powinna również wspierać rozwój cyfrowych rozwiązań *FinTech* przez finansowanie innowacji. Ponadto inwestycje w ochronę danych i cyberbezpieczeństwo pomogą zwiększyć zaufanie do usług *FinTech* i transgranicznych transakcji cyfrowych.

3.5. Swobodny przepływ danych

3.5.1. Dane są centralnym elementem wszystkich działań na rzecz transformacji cyfrowej na jednolitym rynku, a ich swobodny przepływ jest warunkiem wstępnym zwiększenia – dzięki cyfryzacji – pozostałych swobód gwarantowanych na jednolitym rynku. Sprawnie funkcjonujący jednolity rynek danych jest również niezbędny do zwiększenia *odporności, suwerenności i konkurencyjności UE* w obliczu globalnej transformacji cyfrowej. W europejskiej strategii w zakresie danych przedstawiono plan działania zmierzający do utworzenia silnego europejskiego rynku danych. Dzięki udostępnianiu i wymianie danych przedsiębiorstwa i osoby odpowiedzialne za wyznaczanie kierunków polityki mogą współpracować ponad granicami, opracowywać wspólne normy i dążyć do interoperacyjności. W rezultacie doprowadzi to do pogłębienia jednolitego rynku z korzyścią dla obywateli i przedsiębiorstw oraz zwiększy działalność transgraniczną i integrację gospodarczą.

3.5.2. Większe wykorzystanie danych przyczynia się do powstawania nowych innowacji, produktów, usług i modeli biznesowych, dzięki czemu klienci mają szerszy wybór, a wzrost gospodarczy i konkurencyjność na jednolitym rynku są jeszcze większe. UE musi nadal dążyć do ułatwienia dostępu do danych i ich udostępniania za pośrednictwem *europejskich przestrzeni danych*. Obiecującą inicjatywą jest na przykład ustanowienie europejskiej przestrzeni danych dotyczących zdrowia w celu zagwarantowania wymiany danych dotyczących zdrowia i ich wykorzystywania w wymiarze transgranicznym. Do zapewnienia lepszego dostępu do danych przyczyniają się również takie inicjatywy regulacyjne, jak akt w sprawie danych i akt w sprawie zarządzania danymi.

3.5.3. Zapewnienie zharmonizowanych przepisów o *ochronie danych* jest ważne dla wzbudzenia zaufania do bezpiecznych przepływów danych na jednolitym rynku. Ze względu na to, że coraz więcej osób powierza swoje dane usługom w chmurze, warto poświęcić większą uwagę zasadom prywatności i bezpieczeństwa danych. W związku ze zbliżającym się przeglądem ogólnego rozporządzenia o ochronie danych (RODO) EKES apeluje o uwzględnienie w nim niedociągnięć w egzekwowaniu przepisów, a także o uproszczenie mających zastosowanie przepisów, zwłaszcza w odniesieniu do MMŚP.

3.5.4. Zasadniczą rolę w pozyskiwaniu zaufania do technologii cyfrowych, które umacniają gospodarkę opartą na danych na jednolitym rynku UE, odgrywa też *cyberbezpieczeństwo*. W unijnej strategii cyberbezpieczeństwa ustanowiono spójne ramy dotyczące wzmacniania cyberbezpieczeństwa w państwach członkowskich UE.

3.5.5. Aby móc czerpać pełne korzyści z transformacji cyfrowej na jednolitym rynku, wszystkie regiony, również wiejskie i oddalone, powinny mieć dostęp do *infrastruktury cyfrowej*, takiej jak sieci szerokopasmowe, a docelowo sieci 5G i 6G. Potrzebne są również dalsze inwestycje w ośrodki przetwarzania danych i infrastrukturę przetwarzania w chmurze, które ułatwią przenoszenie, przetwarzanie i przechowywanie danych na jednolitym rynku.

3.6. Czynniki sprzyjające transformacji cyfrowej i jej warunki wstępne

3.6.1. Aby jeszcze bardziej poprawić cyfryzację jednolitego rynku, należy zapewnić kluczowe czynniki sprzyjające transformacji cyfrowej i osiągnięte za ich pomocą dobre wyniki. Wymaga to większych inwestycji w *badania naukowe i innowacje*, a także propagowania ekosystemów innowacji. Chociaż ważne jest, aby rozwijać sztuczną inteligencję, technologie kwantowe i inne zaawansowane technologie, wiele MMŚP stoi przed sporymi wyzwaniami związanymi z wdrażaniem nawet podstawowych technologii cyfrowych. Europejskie centra innowacji cyfrowych są cennymi platformami, które również angażują MMŚP w rozwój i wdrażanie rozwiązań cyfrowych. Należy rozszerzyć ich zasięg na większą liczbę odbiorców.

3.6.2. Kolejnym kluczowym czynnikiem umożliwiającym transformację cyfrową, potrzebną zarówno do celów życia zawodowego, jak i codziennego życia obywateli, jest rozwój *umiejętności i kompetencji*, od podstawowych umiejętności cyfrowych po wysokiej klasy talenty. Ponadto ustanowienie europejskich ram certyfikacji umiejętności cyfrowych, czyli ich znormalizowanego uznawania, pomogłoby obywatelom wykazać umiejętności i kwalifikacje w całej UE, a tym samym ułatwiłoby podejmowanie pracy w innym państwie członkowskim.

3.6.3. Ponieważ transformacja cyfrowa wymaga znacznych inwestycji, należy zapewnić dobrze funkcjonujące rynki finansowe oraz odpowiedni przydział *finansowania* publicznego na rozwój cyfrowy. UE musi ponadto zapewnić *wspierające ramy regulacyjne*, które będą odpowiednie do realizacji założonych celów, a przy tym będą zachęcać do innowacji i inwestycji, pozwolą zminimalizować obciążenie administracyjne i zapewnią równe warunki na jednolitym rynku, w tym pełne zaangażowanie państw członkowskich i właściwe egzekwowanie przez nie wspólnych przepisów UE.

3.6.4. Transformacja cyfrowa musi być również *zrównoważona pod względem gospodarczym, społecznym i środowiskowym*. Oprócz zwiększania efektywności ekonomicznej i produktywności transformacja cyfrowa jest istotnym sposobem na przyspieszenie zielonej transformacji, pod warunkiem że dobrze pokieruje się aspektami klimatycznymi i środowiskowymi systemów cyfrowych, w tym wykorzystaniem energii i materiałów. Ważne jest również zajęcie się problemem podziałów cyfrowych w zakresie dostępu do infrastruktury i umiejętności oraz umożliwienie całemu społeczeństwu pełnego zaangażowania w rozwój cyfrowy.

3.7. E-rządzenie

3.7.1. W niniejszej opinii EKES pragnie zwłaszcza podkreślić, jak duże znaczenie dla budowania skuteczniejszego, bardziej dostępnego i przejrzystego jednolitego rynku ma cyfryzacja zarządzania publicznego (e-rządzenie). Transformacja cyfrowa może usprawnić procesy administracyjne, tym samym ułatwiając funkcjonowanie obywateli i przedsiębiorstw na jednolitym rynku, przyspieszając związane z tym procedury oraz obniżając jego koszty. UE powinna wspierać dalszą harmonizację publicznych usług cyfrowych w państwach członkowskich, między innymi przez wspólne normy, protokoły i ramy dla usług administracji elektronicznej, takich jak rejestracja przedsiębiorstw, składanie deklaracji podatkowych i zamówienia publiczne. Komitet apeluje również do państw członkowskich o dzielenie się dobrymi praktykami w zakresie e-rządzenia.

3.7.2. Istotną rolę w integracji unijnego rynku wewnętrznego towarów i usług odgrywają zamówienia publiczne. Cyfryzacja zamówień publicznych sprzyja transgranicznemu uczestnictwu w procedurach przetargowych. UE przeprowadziła cyfryzację procedur udzielania zamówień publicznych, na przykład za pomocą wykorzystania platform e-zamówień i ustanowienia platformy e-Certis, która pomaga przedsiębiorstwom zidentyfikować poszczególne certyfikaty wymagane w procedurach zamówień publicznych w całej UE. Ponadto rozwój europejskiej przestrzeni danych dotyczących zamówień publicznych ma jeszcze bardziej ułatwić swobodny przepływ towarów i usług za sprawą zwiększonego wykorzystania danych o zamówieniach publicznych w całej UE. EKES uważa tę przestrzeń danych za doskonały przykład wykorzystania potencjału transformacji cyfrowej i zachęca do jej dalszego rozwoju.

3.7.3. Zdaniem Komitetu korzystne dla e-rządzenia będą w pełni rozwinięte *europejskie ramy tożsamości cyfrowej*, które zapewnią osobom fizycznym i przedsiębiorstwom bezpieczną i uznawaną tożsamość cyfrową na jednolitym rynku.

3.7.4. *Jednolity portal cyfrowy* to scentralizowana platforma internetowa zapewniająca przyjazny dla użytkownika dostęp do rozmaitych usług i informacji cyfrowych związanych z życiem codziennym, pracą i prowadzeniem działalności gospodarczej w UE. EKES uważa, że ten portal należy stale rozwijać jako narzędzie, na przykład przez zacieśnianie współpracy z organizacjami społeczeństwa obywatelskiego i rozszerzanie zakresu usług dostępnych za jego pośrednictwem.

3.7.5. Znaczne korzyści dla jednolitego rynku może też przynieść cyfryzacja systemów podatkowych. W związku z tym głównym rezultatem przedstawionego niedawno wniosku Komisji Europejskiej dotyczącego VAT-u w epoce cyfrowej powinien być system VAT, który jest lepiej dostosowany do zachodzących obecnie zmian w gospodarce cyfrowej, co poprawi funkcjonowanie jednolitego rynku. Istnieją jednak również obawy dotyczące wpływu tego wniosku na jednolity rynek, ponieważ prowadzi on do dodatkowych wymogów sprawozdawczych dla przedsiębiorstw⁽⁷⁾.

3.7.6. UE i państwa członkowskie powinny nadal *otwierać dostęp do niewrażliwych danych sektora publicznego* z myślą o ich ponownym wykorzystaniu przez przedsiębiorstwa i obywateli oraz do celów akademickich, ponieważ może to przyczynić się do nowych innowacji i możliwości biznesowych na jednolitym rynku UE.

3.7.7. Aby w pełni wykorzystać potencjał drzemący w cyfryzacji zarządzania publicznego, konieczne jest inwestowanie w *umiejętności cyfrowe i informatyczne administracji publicznej*, w tym w cyberbezpieczeństwo i zarządzanie danymi.

Bruksela, dnia 25 października 2023 r.

Oliver RÖPKE

Przewodniczący

Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego

(7) Opinia Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego „Wniosek dotyczący dyrektywy Rady zmieniającej dyrektywę 2006/112/WE w odniesieniu do przepisów dotyczących VAT w epoce cyfrowej” (COM(2022) 701 final – 2022/0407 (CNS)) oraz wniosek dotyczący rozporządzenia Rady zmieniającego rozporządzenie (UE) nr 904/2010 w odniesieniu do ustaleń dotyczących współpracy administracyjnej w dziedzinie VAT niezbędnych w epoce cyfrowej (COM(2022) 703 final – 2022/0409 (CNS)) (Dz.U. C 228 z 29.6.2023, s. 149).